



פברואר 2024

**עיקרי התיקונים בפקודת היבוא והיצוא**



רז הילמן, סמנכ"ל יבוא מכס ותקינה

# רקע – פקודת היבוא והיצוא מול חוק התקנים

רפורמה זו כוללת תיקון בפקודת היבוא והיצוא.

**חוק התקנים** נותר ללא שינוי ובכלל זה החובה הבסיסית שהמוצר יעמוד בדרישות תקן רשמי החל עליו בהתאם למסלולי היבוא האפשריים לאותו התקן נותרה ללא שינוי.

תזכורת – מסלולי תקינה ביבוא			
מסלול יבוא על בסיס התאמה לתקן הבין-לאומי (מסלול "קסיס")		מסלול יבוא על בסיס התאמה לתקן הישראלי הרשמי	
קבוצת יבוא 1	קבוצת יבוא 1	קבוצת יבוא 1	קבוצת יבוא 1
קבוצת יבוא 2	קבוצת יבוא 2 או 3	קבוצת יבוא 2	קבוצת יבוא 2
קבוצת יבוא 3	קבוצת יבוא 2 או 3	קבוצת יבוא 3	קבוצת יבוא 3

# רקע - תקנים רשמיים ותנאי מסלול קסיס

משרד הכלכלה מפעיל [מנוע חיפוש](#) הכולל מידע לגבי תקנים או סעיפי תקנים שהוכרזו כרשמיים על ידי שר הכלכלה מתוקף חוק התקנים. שם ניתן גם לצפות במידע לגבי תנאי מסלול קסיס ביחס לאותו התקן. דוגמא:

ת"י 1003 חלק 1.1 - שחרור עופרת וקדמיום מכלים הבאים במגע עם מזון: כלים קרמיים, כלים מזכוכית קרמית וכלי הגשה מזכוכית - שיטת בדיקה

מועד המהדורה העדכנית: אוגוסט 2022	בתוקף מ: 20/12/2022	בתוקף עד: התקן בתוקף
גיליונות תיקון: אין	הסעיפים הרשמיים: כל הסעיפים	הערה לכניסה לתוקף: אין
התקן נמצא בתהליך: לא בתהליך	מקוריות התקן: מאומץ כולל שינויים מתחייבים בלבד	חובת תו תקן: לא
קבוצות יבוא: 2, 3	תנאים לקבוצות יבוא: קבוצה 2 - למעט לגבי כלי הגשה מזכוכית לא מעוטרים; קבוצה 3 - לעניין כלי הגשה מזכוכית לא מעוטרים	מסלול התאמה לתקן בינלאומי: כן

מסלול יבוא לפי התאמה לתקינה או אסדרה בינלאומיים

**מסלול יבוא לפי התאמה לתקינה או אסדרה בינלאומיים**

**מסלול התאמה לתקן בין-לאומי**

המסמכים הנדרשים

ISO 6486

and

(הצהרת היצרן לסימון המוצר כמתאים למגע עם מזון לפי הרגולציה אירופית (EU 1935/2004)

and

(הצהרת יצרן המתייחסת למוצרים במשלוח כי הינם מתאימים לדרישות הדוקטיבה (Directive 84/500/EEC)



# רקע - איך אפשר לצפות בתקנים?

האתר לצפיה בתקנים מאפשר צפיה ללא תשלום בתקנים רשמיים, מחייבים, כמו גם ברוויזיות או בהצעות תיקון לתקנים רשמיים שנמצאים בבחינה אצל הממונה על התקינה.

## [קישור לאתר לצפייה בתקנים](#)



תקנים רשמיים
תקנים מחייבים בחקיקה
תקנים רשמיים בתהליך אישור משרד הכלכלה והתעשייה
תקנים רשמיים שנחתמו ע"י הממונה אבל עדיין לא נכנסו לתוקף
תקנים בבחינת רשמיות
תקני מכונות הנשמה
תקנים בתוקף שעומדים להיות תקנים מחייבים
תקנים זרים שמאוזכרים בביקורת הציבור

# רקע – דרישות תיק מוצר

## דרישות תיק המוצר מפורטות בתוספת לפקודת היבוא והיצוא ובנהלי הממונה על התקינה. [קישור למידע לגבי דרישות תיק מוצר באתר משרד הכלכלה](#) להלן מתוך התוספת הראשונה באתר נבו של פקודת היבוא והיצוא:

1. תיק מוצר לגבי טובין שחל עליו תקן רשמי, הכולל את כל אלה:
  - (1) שם המוצר;
  - (2) שם תת-המוצר;
  - (3) שם הדגם;
  - (4) ארץ הייצור;
  - (5) פרטי היצרן או פרטי הספק;
  - (6) אישור על התאמת הדגם לתקן הרשמי החל עליו בצירוף דוח בדיקה מפורט, אם היבואן חייב בשמירתו, בהתאם להנחיות הממונה על התקינה.
  - (7) תיעוד ערוצי ההפצה;
  - (8) צילום המוצר והתווית.
  - (9) המסמכים המפורטים בסעיף 2(ב), אם היבואן חייב בשמירתם לפי הוראות אותו סעיף.
2. לגבי כל משלוח, מסמכים אלה:
  - (1) חשבון מכר;
  - (2) הצהרת יבוא כהגדרתה בפקודת המכס;
  - (3) שטר מסירה כמשמעותו בסעיף 18 לפקודת המכס;
  - (4) עותק הצהרת היבואן כאמור בסעיף 2, בהתאם להוראות אותו סעיף;
  - (5) אישור דגם ואישור משלוח, בהתאם להנחיות הממונה על התקינה;
  - (6) (נמחקה)
  - (7) מספרי אצוות ומספרים סידוריים, אם הועברו ליבואן על ידי הספק רשימות הכוללות מידע זה;
  - (8) (נמחקה)



# שינוי מספר 1 – שינוי שיטת הפיקוח על היבוא

במסגרת השינוי הזה מבוטל הצורך להגיש בקשות למעבדת בדיקה לשחרור משלוחים במסלולי הצהרה.

מועד כניסה לתוקף: 1.7.2024 (עם אופציה לדחייה של עד 3 חודשים)

מסלולי תקינה ביבוא – להלן בירוק המסלולים שהשינוי הזה רלוונטי להם			
מסלול יבוא על בסיס התאמה לתקן הבין-לאומי (מסלול "קסיס")		מסלול יבוא על בסיס התאמה לתקן הישראלי הרשמי	
קבוצת יבוא 1	קבוצת יבוא 1	קבוצת יבוא 1	קבוצת יבוא 1
קבוצת יבוא 2	קבוצת יבוא 2 או 3	קבוצת יבוא 2	קבוצת יבוא 2
קבוצת יבוא 3	קבוצת יבוא 3	קבוצת יבוא 3	קבוצת יבוא 3

# שינוי מספר 1 – שינוי שיטת הפיקוח על היבוא

ראו מספר שקפים ממצגת של משרד הכלכלה לקראת אישור הרפורמה:



# שינוי מספר 1 – שינוי שיטת הפיקוח על היבוא



משרד הכלכלה והתעשייה  
מינהל תקינה

## שינוי הליך בקרה ביבוא מבוסס הערכת הסיכונים בשת"פ עם המכס

אחרי השינוי

לפני השינוי

הגשת הצהרת התאמה  
לתקינה בשלב הצהרת  
יבוא למכס

שחרור מפיקוח המכס  
למעט משלוחים  
שנדגמים לבקרה

דגימת נתונים  
מטופס בקשת  
היבואן למעבדה

קביעת ערך  
סיכון  
(מערכות המכס)

החלטה על  
בקרת המשלוח  
בהתאם לניהול  
סיכונים (מערכת  
מת"מ)

השלמת הבקרה  
והחלטה לגבי  
מתן אישור  
הממונה





# שינוי מספר 1 – שינוי שיטת הפיקוח על היבוא



משרד הכלכלה והתעשייה  
מינהל תקינה

## שינוי שיטת היבוא - עקרונות

- ביטול חובת אישור הרגולטור
- השיטה החדשה חלה על טובין במסלולי הצהרות (קבוצות 2, 3, מסלול תקינה בינלאומית);
- יישמר כלל, לפיו יבואן מפר אמון לא יכול לשחרר סחורה במסלול הצהרות;
- ליבואן תשמר הרשות לעבור למסלול של בדיקות במידה וירצה;
- שינוי הליך בקרת משלוחים.



# שינוי מספר 1 – שינוי שיטת הפיקוח על היבוא

## איך זה יקרה בפועל?

יבואן שבטוח ביחס למשלוח במסלולי ההצהרה ולעמידתו בדרישות:

1. ידאג לוודא שיש לו את כל המסמכים הנדרשים לתיק המוצר.
2. יחתום על הצהרת היבואן כנדרש במסלולי ההצהרה וישמור את ההצהרה החתומה בתיק המוצר למקרה שיידרש להציגה.
3. יבקש מסוכן המכס לשחרר את המשלוח בהליך האוטומטי החדש.
4. סוכן המכס ככל הנראה יידרש להקליד קוד שיאפשר את ההליך החדש, ברקע יתבצע הליך הערכת הסיכונים והחלטה האם תידרש בקרה ביחס לשורה במשלוח.



# שינוי מספר 1 – שינוי שיטת הפיקוח על היבוא

## איך זה יקרה בפועל?

יבואן שאינו בטוח ביחס למשלוח במסלולי ההצהרה ולעמידתו בדרישות יכול לשקול בין החלופות הללו או חלופות מתאימות אחרות:

1. יצירת תהליכי עבודה פנימיים, תוך הסתייעות לפי הצורך בגורמי מקצוע ומעבדות על מנת לייצר ודאות גבוהה שמקיימים את כלל הדרישות.

2. לבקש שהמוצרים יבדקו לפי התהליך המחמיר של קבוצת יבוא 1 (אישור דגם ואישור משלוח)

לא רצוי לחתום על הצהרות שאינכם יודעים לעמוד מאחוריהן ולבסס אותן.



# שינוי מספר 1 – שינוי שיטת הפיקוח על היבוא

דגש חשוב – אמנם תהליך השחרור יהיה מאד קל בהיבט הפרוצדורלי (כל עוד לא נפלתם לבקרה), בלי עלויות מיותרות ובלי בזבוז זמן עד שמעבדת בדיקה תעבור על המסמכים שהוגשו.

**אבל**

החובות המהותיות המרכזיות (חובת עמידה בדרישות תקן רשמי/מסלול קסיס וחובת עמידה בדרישות תיק מוצר) נותרו ללא שינוי\* והסנקציות בגין ההפרות הוחמרו – חיוני לוודא שמכירים את הדרישות ושמקיימים אותן.

\* יש שינויים בחלק מדרישות תיק מוצר לחלק מהמוצרים – יוסבר בהמשך



# שינוי מספר 2 – ביטול לשנה של החובה לשמור תעודת בדיקה בתיק המוצר בקבוצת יבוא 3

• מועד כניסה לתוקף: 1.7.2024 (עם אופציה לדחייה של עד 3 חודשים)

• אושרה הוראת שעה לשנה (בהתאם למועדים לעיל) במסגרתה לא תהיה חובת החזקת תעודת בדיקה בתיק המוצר בקבוצת יבוא 3 (בין אם בחרתם במסלול קסיס או במסלול תקינה ישראלית).

• הקלה זו אינה חלה בקבוצות יבוא 1 + 2.

• ניתנה סמכות לשר הכלכלה להאריך את הוראת השעה בשנה נוספת.



# שינוי מספר 2 – ביטול לשנה של החובה לשמור תעודת בדיקה בתיק המוצר בקבוצת יבוא 3

דוגמאות למוצרים שהוראת השעה רלוונטית לגביהם:  
מגוון מוצרי חשמל ואלקטרוניקה לבית בקבוצה 3 ובהם טלביזיות (ת"י 62368) ומיקרוגל (ת"י 900 חלק 2.25).  
מנפקי אירוסול (ת"י 742) ובתנאי שאינם נדרשים בעמידה בדרישות ת"י 2302 חלק 1.  
חלק מהצעצועים (ת"י 562) - המשויכים לקבוצת יבוא 3.  
מגוון מוצרי תאורה (ת"י 20 חלק 1 ועוד).  
מגוון תקני אינסטלציה (ובכלל זה ברזים כגון 1347 ו 1317 למעט בהקשר של דרישת תכולת העופרת כשזו נדרשת).  
כלי אוכל מזכוכית שאינם מעוטרים (בחלות ת"י 1003).  
מגוון תקנים הרלוונטיים לענף הבניה (ובהם בין היתר ת"י 5 חלק 1 – בלוקי בטון, ת"י 6 אריחי רצפה מטרצו).  
ועוד רבים.

ניתן לבדוק מה בקבוצת יבוא 3 באתר מנהל התקינה – [קישור](#)  
כאמור ביחס לחלק מהתקנים רק חלק מהמוצרים או רק חלק מהסעיפים בקבוצת יבוא 3 וחשוב לשים לב לדקויות.

# שינוי מספר 2 – ביטול לשנה של החובה לשמור תעודת בדיקה בתיק המוצר בקבוצת יבוא 3

החובה הבסיסית של המוצר לעמוד בדרישות התקינה הרשמית לא שונתה, ולכן גם כשהוראת שעה זו תהיה בתוקף, רצוי יהיה לוודא לפני הצהרה שהמוצר עומד בדרישות, שאתם יודעים לבסס מבחינה מקצועית את ההצהרה.

מעבר לסיכון מנזקים שיגרמו בשל ליקויי בטיחות במוצר, יש גם חשיפה של היבואן לעיצומים כספיים מאד גבוהים ולתובענות ייצוגיות היה ויתברר שבניגוד להצהרה, המוצר אינו עומד בדרישות.

כמו כן חשוב להבהיר שלא ניתן בהוראת השעה פטור מיתר דרישות תיק המוצר.



# שינוי מספר 3 - פישוט האפשרות לעבור לבצע בדיקות משלוח במעבדת בדיקה שונה מזו בה נעשה אישור הדגם

• מועד כניסה לתוקף: 1.7.2024 (עם אופציה לדחייה של עד 3 חודשים)

אושר תיקון לסעיף 2ז שאמור לאפשר ליבואן שיש לו אישור דגם במעבדת בדיקה אחת, לקבל מאותה מעבדת בדיקה את המידע והמסמכים הרלוונטיים ולהעבירם למעבדת בדיקה אחרת, שתוכל לתת אישורי משלוח ביבוא מוצרים מאותו הדגם בהתבסס על המידע המפורט.

רלוונטי בעיקר לתקנים בקבוצת יבוא 1.





# שינוי מספר 4 - לוחות זמנים כשמוצר נדרש לבקרה

• מועד כניסה לתוקף: עם הפרסום ברשומות

- אושר תיקון סעיף 2טו שם הגדירו חובה חדשה ליבואן לתת התחייבות לביצוע דגימה בתוך 144 שעות אם עלה לבקרה.  
חלופות לפי נהלי הממונה על התקינה, בקרת משלוחים: דגימה בנמל או דגימה במחסן היבואן כאשר המכולה סגורה.
- האריכו את הזמן האפשרי להעברת תיק מוצר שנדרש לבקרה מ – 72 שעות ל- 144 שעות.



# שינוי מספר 5 - תיקון בדרישות מסמכים לביסוס הצהרת יבואן במסלולי ההצהרה

## • מועד כניסה לתוקף: עם הפרסום ברשומות

• אושרו שורה של תיקונים בסעיף 2 ובתוספת לפקודה, חלקם רק מסדירים בצורה משפטית נכונה יותר תהליכים שהתאפשרו גם קודם לפי הוראות הממונה על התקינה וחלקם (הבולט השלישי להלן) עשויים לאפשר חלופות חדשות ליבואנים ביחס לחלק מהתקנים.

• תיקון נוסח באופן שיהיה ברור שמותרת גם אפשרות שהצהרת היבואן תגדיר מה הסעיפים בהם המוצר עומד בתקן ומה הסעיפים שהיבואן ידאג להתאים לפני השיווק בהתאם לקביעה בנהלי הממונה על התקינה.

• תיקון נוסח, באופן שיובהר בפקודה שניתן לעשות שימוש במסלול קסיס גם בתעודות CB I-NB.

• תיקון נוסח, באופן שמרחיב את סמכות הממונה על התקינה לאפשר במסלול קסיס, מסמכים שאינם תעודות בדיקה כחלופיים במקרים כגון דירקטיבות אירופאיות שם לא בהכרח נדרשת תעודת בדיקה.

• תיקון נוסח, באופן שיחליף את ההתחייבות של היבואן שהמוצר זהה לזה שבתעודת הבדיקה להתחייבות שהמוצר הוא מסוג הטובין שאליהם מתייחסת תעודת הבדיקה בהתאם לכללים בהנחיות הממונה על התקינה.



# שינוי מספר 6 - ביטול מרשם היבואנים

• מועד כניסה לתוקף: 1.7.2024 (עם אופציה לדחייה של עד 3 חודשים)

• אושר ביטול מרשם היבואנים.

• משרד הכלכלה יעזר במידע של המכס בין היתר ביחס ליבואנים (הוגדרו בפקודה סעיפים לצורך כך ובכלל זה סעיף 2יב1).



# שינוי מספר 7 - הרחבת סמכויות הממונה על התקינה בהקשר של יבואן מפר אמון

• מועד כניסה לתוקף: 1.7.2024 (עם אופציה לדחייה של עד 3 חודשים)

• אושר תיקון סעיף 2א לחוק באופן שהעביר סמכויות וכלי אכיפה ממרשם היבואנים שהוחלט לבטל לעולם התוכן של יבואן מפר אמון והרחיב את היכולת של הממונה על התקינה לבצע בקרה ופיקוח אפקטיבי יותר באמצעות כלים אלו.



# שינוי מספר 8 - חובת הנגשת מידע על אישורי תקן שניתנו במעבדת בדיקה

• מועד כניסה לתוקף: 1.7.2024 (עם אופציה לדחייה של עד 3 חודשים)

• אושרה חובה למעבדות (מכון התקנים ומעבדות מוכרות) להנגיש מידע לציבור על דגמי טובין שניתנו להם אישורי דגם (הוסף לצורך כך סעיף 122 לפקודה) כפי שיקבע הממונה על התקינה בהנחיותיו.

• אין המדובר בחובה להנגיש את תעודות הבדיקה עצמן, אלא את העובדה שניתן לדגם אישור של אותה מעבדה, על מנת שיבואן אחר יוכל לפנות לאותה מעבדה ולבקש לבצע בדיקת השוואה לדגם שהוא מעוניין לייבא.



# שינוי מספר 9 - הפחתה של העיצום הכספי למי שעשה בדיקה וולונטרית

• מועד כניסה לתוקף: 1.7.2024 (עם אופציה לדחייה של עד 3 חודשים)

- אושרה החלפת סעיף 14 שמפנה לתוספת חדשה (התוספת השניה) שהוכנסה לפקודה ושמחליפה את תקנות ההפחתה לפי פקודת היבוא והיצוא.
- במסגרת זו הוסיפו עילת הפחתה חדשה מפני עיצום כספי ליבואנים שבאופן וולונטרי נקטו בפעולות מקדימות למניעת ההפרה, להנחת דעתו של הממונה ולמשל - נעזרו במעבדה או במהנדס (לפי הכללים שנקבעו ושיוסדרו גם בנהלי הממונה) על מנת לוודא שתיק המוצר שלהם עומד בדרישות, למקרה שבבקרה יתברר שזה אינו המצב. הוחלט שפעילות בהתאם לסעיף זה תקנה הפחתה של 40% בעיצום הכספי.
- יש כוונה לתקן בהמשך גם את תקנות ההפחתה לפי חוק התקנים ולהכניס בהם סעיף דומה ליבואנים שבאופן וולונטרי מחזיקים בתיק המוצר תעודת בדיקה, גם כאשר זה לא נדרש לפי פקודת היבוא והיצוא (בתקופת הוראת השעה בקבוצת יבוא 3).



# שינוי מספר 10 - הכפלת גובה העיצום הכספי ליבואן שאינו מחזיק תיק מוצר כנדרש

• מועד כניסה לתוקף: 1.7.2024 (עם אופציה לדחייה של עד 3 חודשים)

• אושר תיקון לסעיף 14א במסגרתו בין היתר מוכפל גובה העיצום הכספי בגין אי שמירת מסמכי תיק המוצר כנדרש לכ – 27,500 ₪.

• לידיעתכם - בהפרות שעניינם אי עמידת המוצר בדרישות תקן רשמי, העיצום הכספי מתוקף חוק התקנים עשוי לעמוד על מאות אלפי שקלים.



# אז מה היה לנו פה?

- הקלה בבירוקרטיה, בזמן, בעלויות והתמודדות עם חלק מהחסמים.
- אנו ממתינים לעדכון של הוראות הממונה על התקינה ליישום חלק מהשינויים.
- זו עדיין לא הרפורמה שמיישרת קו עם אירופה, ושלפיה מה שמשווק באירופה יכול להיות משווק באותו האופן בישראל – משרד הכלכלה מוביל תהליך בינמשרדי לתיקוני חקיקה בהקשר זה ועדיין לא פורסם תזכיר.
- תשומת לבכם לחשיבות הפעולה באחריות, גם כדי לוודא שאתם משווקים מוצרים בטוחים וגם כדי למזער חשיפה לאכיפה.





הסתייגות:

האמור הוא סקירה כללית, שאינה מלאה ואינה ממצה של הבנתנו את השינויים שאושרו בפקודת היבוא והיצוא. הנוסח המחייב הוא זה של תיקון הפקודה כפי שפורסם ברשומות.

תודה

רז הילמן,

סמנכ"ל יבוא מכס ותקינה  
razh@chamber.org.il

